

Sygn. akt I C 420/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 października 2019r.

SĄD OKRĘGOWY W ŁOMŻY I WYDZIAŁ CYWILNY

w składzie :

Przewodnicząca: Wiesława Kozikowska

Protokolant: Katarzyna Milewska

po rozpoznaniu 8 października 2019 r. w Ł.

sprawy z powództwa (...) Banku S.A w W.

przeciwko A. S. i B. S.

o zapłatę

zasądza solidarnie od pozwanych A. S. i B. S. na rzecz powoda (...) Bank S.A w W. kwotę 123.221,11 zł (sto dwadzieścia trzy tysiące dwieście dwadzieścia jeden złotych jedenaście groszy):

- z odsetkami umownymi od kwoty 113 844,66 zł w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP rocznie nie więcej niż w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie od dnia 19 marca 2019r. do dnia zapłaty;

- z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwoty 9360,56 złotych od dnia 3 kwietnia 2019r. do dnia zapłaty wraz z kwotą 11 579 złotych tytułem kosztów procesu,

Sygn. akt I C 420/19

UZASADNIENIE

Powód (...) Bank S.A. z siedzibą w W. w pozwie złożonym w elektronicznym postępowaniu upominawczym wniósł o zasądzenie od pozwanych solidarnie A. S. i B. S. na jego rzecz kwoty 123.221,11 zł, w tym kwotę 113.844,66 zł z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP rocznie, ale nie więcej niż w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie od dnia 19 marca 2019 roku do dnia zapłaty, kwotę 7.695,91 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 3 kwietnia 2019 roku do dnia zapłaty, kwotę 1.664,65 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 3 kwietnia 2019 roku do dnia zapłaty, kwotę 15,89 zł oraz o zasądzenie od strony pozwanej na rzecz strony powodowej zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód wyjaśnił, że strona powodowa zawarła ze stroną pozwaną umowę kredytu nr (...) z dnia 15 września 2014 roku zmienioną aneksami. Strona pozwana nie wywiązała się z ciężącego na niej zobowiązania terminowego dokonywania spłat w wysokościach ustalonych w zawartej umowie.

W związku z powstaniem zaległości dnia 20 sierpnia 2018 roku oraz późniejszymi, powód bezskutecznie wezwał pisemnie stronę pozwaną do dobrowolnej spłaty zaległości informując jednocześnie o możliwości restrukturyzacji zadłużenia zgodnie z art. 75c Prawa bankowego (Dz.U.2017.0.1876 Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe).

W związku z brakiem restrukturyzacji oraz zapłaty zaległych rat, strona powodowa wypowiedziała przedmiotową umowę stawiając całą należność w stan wymagalności.

Przed skierowaniem sprawy na drogę postępowania sądowego strona powodowa podjęła próbę polubownego pozasądowego rozwiązania sporu, wzywając do zapłaty stronę pozwaną pismem z dnia 29 stycznia 2019 roku. Strona pozwana nie spłaciła wymagalnej wierzytelności do dnia sporządzenia pozwu.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z 7 maja 2019 roku, sygn. akt VI N-ce 611049/19 nakazano pozwanym A. S. i B. S., aby w ciągu dwóch tygodni od doręczenia nakazu solidarnie zapłacili powodowi kwotę łączną 123.221,11 zł, w tym kwotę 113.844,66 zł z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP rocznie, ale nie więcej niż w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie od dnia 19 marca 2019 roku do dnia zapłaty, kwotę 7.695,91 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 3 kwietnia 2019 roku do dnia zapłaty, kwotę 1664,65 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 3 kwietnia 2019 roku do dnia zapłaty, kwotę 15,89 zł oraz kwotę 1541,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu albo by w tym terminie wnieśli sprzeciw do sądu.

Pozwani A. S. i B. S. w złożonym sprzeciwie wnieśli o uchylenia nakazu zapłaty oraz o zwrot kosztów procesu.

Wnieśli też o uznanie, że klauzula umowna przewidująca obowiązek zapłaty opłaty operacyjnej oraz odsetek w takiej wysokości stanowi niedozwoloną klauzulę umowną. Poza tym, ich zdaniem, powództwo jest przedwczesne, albowiem nie zostało wypowiedziane przez osobę posiadającą stosowne pełnomocnictwa. Wnieśli o rozłożenie zobowiązania na raty po 500 zł każda rata, przy czym ostatnia będzie wynosić 721,11 zł, a także o ponowne przeliczenia, gdyż spłacali kredyt przez 5 lat i łącznie spłacili ponad 100.000 zł.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

W dniu 12 września 2014 r. pozwani A. S. i B. S. jako Kredytobiorca oraz powód (...) Bank S.A. z siedzibą w W. jako Bank zawarli umowę konsolidacyjnego kredytu gotówkowego nr (...) na okres 108 miesięcy w kwocie 76835,49 zł na sfinansowanie potrzeb konsumpcyjnych kredytobiorcy oraz w kwocie 70585,00 zł na spłatę kredytów w Banku Spółdzielczym w S., (...) Banku S.A. oraz Banku (...) S.A.. Kredyt oprocentowany był według zmiennej stopy procentowej, która w dniu podpisania umowy wynosiła 6,90% w stosunku rocznym. Całkowita kwota Kredytu wynosiła 147.420,49 zł. Całkowita kwota do zapłaty przez Kredytobiorcę ustalona w dniu zawarcia Umowy wynosiła 261.906,65 zł. Rzeczywista roczna stopa oprocentowania (dalej: . (...)) na dzień zawarcia Umowy wynosiła 21,4%. Kredytobiorca dokonywał spłaty Kredytu w terminach i na zasadach określonych w paragrafie 3 umowy. Raty Kredytu były równe i płatne w okresach miesięcznych 20. dnia każdego miesiąca. Wysokość raty Kredytu wynosiła 1.988,70 zł, z zastrzeżeniem, że wysokość pierwszej raty Kredytu, która jest ratą wyrównawczą, nie będzie wyższa niż 2.280,26 zł. Pierwsza rata Kredytu płatna była do dnia 20 października 2014 roku.

W przypadku opóźnienia w terminowym regulowaniu rat Kredytu, Bank był uprawniony do pobierania od niespłaconego w terminie Kredytu podwyższone odsetki w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP (dalej: „stopa oprocentowania zadłużenia przeterminowanego”), obowiązującej na dzień powstania zadłużenia przeterminowanego, która w dniu zawarcia Umowy wynosiła 16,00%. Odsetki według stopy oprocentowania zadłużenia przeterminowanego pobierane miały być począwszy od dnia następującego po terminie płatności wynikającym z Umowy i wskazanym w harmonogramie spłat, aż do dnia spłaty przeterminowanej należności Banku. Zmiana wysokości stopy kredytu lombardowego NBP powodowała zmianę rocznej stopy oprocentowania zadłużenia przeterminowanego do czterokrotności nowej wysokości stopy kredytu lombardowego NBP.

Bank był uprawniony do wypowiedzenia Umowy z zachowaniem 1-miesięcznego okresu wypowiedzenia w razie:

a) zwłoki Kredytobiorcy z zapłatą pełnych rat, wynikających z harmonogramu spłat, za co najmniej dwa okresy płatności, po uprzednim pisemnym wezwaniu Kredytobiorcy do spłaty wymagalnych należności w terminie nie krótszym niż 7 dni od otrzymania wezwania,

- b) niedotrzymania przez Kredytobiorcę warunków udzielenia Kredytu,
- c) wprowadzenie Banku w błąd co do tożsamości Kredytobiorcy poprzez podanie nieprawdziwych danych osobowych,
- d) wprowadzenie Banku w błąd przez złożenie dokumentów lub przedstawienie informacji, które okazały się niezgodne ze stanem rzeczywistym,
- e) niewykonania przez Kredytobiorcę żądania ustanowienia zabezpieczenia Kredytu w postaci poręczenia cywilnego osób trzecich lub ubezpieczenia na wypadek śmierci w wyniku NW oraz poważnego zachorowania wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej, zgłoszonego przez Bank na skutek złożenia przez Kredytobiorcę w okresie pierwszych 12 miesięcy trwania Umowy oświadczenia o rezygnacji z grupowego ubezpieczenia na wypadek śmierci w wyniku NW oraz Poważnego zachorowania.

Po upływie okresu wypowiedzenia Umowy Kredytobiorca był zobowiązany do niezwłocznego zwrotu wykorzystanego Kredytu wraz z odsetkami należnymi Bankowi za okres korzystania z Kredytu.

Kredytobiorca podpisując niniejszą Umowę, złożył jednocześnie dyspozycję uruchomienia Kredytu, według poniższego wskazania: kwoty 30.000,00 zł przeznaczonej na sfinansowanie potrzeb konsumpcyjnych Kredytobiorcy w formie: - przelewu na rachunek o (...); imię, nazwisko i adres odbiorcy: A. S.; Ulica (...),(...)-(...) S.; kwoty w formie przelewu przeznaczonej na spłatę zobowiązań kredytowych Kredytobiorcy: - w wysokości 6.499,00 zł zaciągniętego w Banku Bank Spółdzielczy w S., (...) rachunku kredytowego (...), - w wysokości 28.407,00 zł zaciągniętego w Banku (...) SA, (...) rachunku kredytowego (...), - w wysokości 36.679,00 zł zaciągniętego w Banku (...) SA. (...) rachunku kredytowego (...), kwoty 15.140,08 zł przelewem, tytułem opłaty za objęcie Kredytobiorcy ubezpieczeniem grupowym, o którym mowa w § 1 ust. 2 lit. b), kwoty 15.479,15 zł przelewem, tytułem opłaty za objęcie kredytobiorcy ubezpieczeniem grupowym, o którym mowa w 1 ust 2 lit c); kwoty 16.216,26 zł przelewem, tytułem opłaty za objęcie kredytobiorcy ubezpieczeniem grupowym, o którym mowa w 1 ust 2 lit d).

Pozwanym została wypłacona cała kwota kredytu.

Aneks nr (...) z 10 sierpnia 2015 roku do umowy kredytowej w związku z zaległością pozwanym w spłacie zobowiązań wynikających z umowy według stanu na dzień 10 sierpnia 2015 roku – 2623,11 zł, wydłużono pozwanym okres kredytowania o 3 miesiące, to jest do 20 grudnia 2023 roku oraz wprowadzono karencję w spłacie rat kapitałowo-odsetkowych na okres 2 miesiące, to jest do 20 listopada 2015 roku.

Aneks nr (...) z 22 maja 2018 roku do umowy kredytowej, w związku z zaległością pozwanym w spłacie zobowiązań wynikających z umowy według stanu na dzień 22 maja 2018 roku – 5348,24 zł, wydłużono pozwanym okres kredytowania o 24 miesiące, to jest do 22 grudnia 2025 roku oraz wprowadzono karencję w spłacie rat kapitałowo-odsetkowych na okres 3 miesiące, to jest do 20 sierpnia 2018 roku.

Wobec zaprzestania przez stronę pozwaną regulowania zobowiązania wynikającego z wyżej wymienionej umowy kredytowej i powstaniem zaległości w kwocie 6483,69 zł, powód wezwał każdego z pozwanym pismami z 2 listopada 2018 roku do zapłaty pod rygorem wypowiedzenia umowy.

Oświadczeniem banku o wypowiedzeniu umowy z 3 grudnia 2018 roku wypowiedziano pozwanym przedmiotową umowę kredytu z zachowaniem okresu wypowiedzenia określonego w umowie liczonego od dnia doręczenia niniejszego pisma. Wskazano, że w następnym dniu po upływie okresu wypowiedzenia całość środków kredytowych wraz z odsetkami i kosztami staje się wymagalna i podlega natychmiastowemu zwrotowi na wskazany w wypowiedzeniu rachunek numer (...).

Umowa kredytowa została wypowiedziana przez pracownika strony powodowej M. N. na podstawie pełnomocnictwa nr (...) z 21 marca 2018 roku.

Oświadczenia o wypowiedzeniu zostały doręczone każdemu z pozwanych 10 grudnia 2018 roku.

Ostatecznym wezwaniem do zapłaty z 29 stycznia 2019 roku powód wezwał każdego z pozwanych do spłaty w terminie 7 od doręczenia wezwania całości należności obejmującej na dzień sporządzenia pisma kwotę 113844,66 zł tytułem należności kapitałowej, 7695,91 zł tytułem odsetek umownych, 115,10 zł tytułem odsetek podwyższonych za opóźnienie w spłacie należności kapitałowej, 11,69 zł i 4,20 zł tytułem kosztów i opłat za czynności.

Zgodnie z wyciągiem z ksiąg powoda nr wyciągu (...) z dnia 18 marca 2019 roku w księgach banku figuruje wymagalne zadłużenie dłużników solidarnych: A. P.: (...) S. (...) (...)-(...) S., B. P.: (...) S. (...) (...)-(...) S. z tytułu umowy kredytu nr (...) z dnia 2014-09-15 zmienionej aneksami z dnia 10 sierpnia 2015 roku i 22 maja 2018 roku. W związku z brakiem spłaty wszystkich zobowiązań określonych umową zadłużenie na dzień 18 marca 2019 roku wynosi 123.221,11 zł. Na wymagalne zadłużenie składają się:

1.Należność główna (niespłacony kapitał) w kwocie: 113844,66 zł

2.Odsetki umowne za okres korzystania z kapitału w wysokości 10,00% od dnia 2018-08-20 do dnia 2019-01-29 w kwocie: 7695,91 zł

3.Odsetki za opóźnienie naliczone od kwoty niespłaconego kapitału w wysokości 10,00% od dnia 2018-08-20 do dnia 2019-03-18 w kwocie: 1664,65 zł

4.Opłaty i inne prowizje: 15,89 zł

oraz dalsze należne odsetki: Umowne - od kwoty kapitału. Zgodnie z postanowieniami zawartej umowy (...) Bank S.A. jest uprawniony do naliczania odsetek umownych za opóźnienie w spłacie wymagalnych rat w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP rocznie od dnia 2019-03-19 do dnia zapłaty, które na dzień sporządzenia wyciągu wynoszą 10,00%.

(Powyższy stan faktyczny ustalono na podstawie: dokumentów i kopii dokumentów k. 17-48, k. 59-59v).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

Odpowiedzialność pozwanych wynika z zawarcia z powodem umowy konsolidacyjnego kredytu gotówkowego nr (...) sporządzonej 12 września 2014 roku oraz z faktu niewywiązywania się pozwanych z zobowiązania spłaty otrzymanego kredytu. Wobec tego powód wobec pozwanych złożył oświadczenia, skutkujące wypowiedzeniem tej umowy i postawieniem w stan wymagalności całości zadłużenia.

Wprawdzie pozwani w toku postępowania kwestionowali skuteczność tych wypowiedzeń, twierdząc, że dokonała ich osoba do tego nieumocowana. Jednakże strona powodowa wykazała, że wypowiedzenia podpisane zostały przez pracownika banku (...) zgodnie z udzielonym jej pełnomocnictwem nr (...) z 21 marca 2018 roku. Stąd też twierdzenie pozwanych nie zasługiwało na podzielenie.

Strona pozwana zarzuciła także, że klauzula umowna przewidująca obowiązek zapłaty opłaty operacyjnej oraz odsetek w takiej wysokości stanowi niedozwoloną klauzulę umowną.

Sąd Okręgowy nie podzielił również i tego zapatrywania strony pozwanej.

Przede wszystkim, w skład dochodzonej kwoty wchodzi kwota 15,89 zł tytułem opłat i prowizji, którą należy ocenić jako niewygórowaną w świetle postanowień § 6 umowy kredytowej i kwestii wysłania do pozwanych wezwań do zapłaty i ostatecznych wezwań do zapłaty.

Poza tym, kredyt został oprocentowany według zmiennej stopy procentowej (§ 2 i § 5 umowy kredytowej). Zgodnie z § 5 ust. 6 umowy kredytowej każdorazowa zmiana wysokości oprocentowania Kredytu nie może jednak powodować wzrostu tego oprocentowania ponad obowiązujące bieżąco odsetki maksymalne, określone w art. 359 § 2¹ k.c. Wszelkie zmiany oprocentowania Kredytu sprzeczne z postanowieniem zdania poprzedzającego prowadzić mogą jedynie do wzrostu stopy oprocentowania Kredytu do wysokości odpowiadającej aktualnie obowiązującej wysokości odsetek maksymalnych. Stosownie do § 7 umowy kredytowej w przypadku opóźnienia w terminowym regulowaniu rat Kredytu, Bank będzie pobierał od niespłaconego w terminie Kredytu podwyższone odsetki w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP (dalej: „stopa oprocentowania zadłużenia przeterminowanego”), obowiązującej na dzień powstania zadłużenia przeterminowanego, która w dniu zawarcia Umowy wynosi 16.00%. Odsetki według stopy oprocentowania zadłużenia przeterminowanego pobierane są począwszy od dnia następującego po terminie płatności wynikającym z Umowy i wskazanym w harmonogramie spłat, aż do dnia spłaty przeterminowanej należności Banku. Zmiana wysokości stopy kredytu lombardowego NBP powoduje zmianę rocznej stopy oprocentowania zadłużenia przeterminowanego do czterokrotności nowej wysokości stopy kredytu lombardowego NBP. Zapis ten również należy ocenić jako zgodny z art. 359 k.c. w brzmieniu obowiązującym na dzień zawarcia umowy kredytowej.

Zgodnie z brzmieniem art. 69 ust. 1 i 2 ustawy Prawo bankowe obowiązującym na dzień zawarcia przedmiotowej umowy kredytowej, czyli w dniu 12 września 2014 roku, przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu. Umowa kredytu powinna być zawarta na piśmie i określać w szczególności: 1) strony umowy; 2) kwotę i walutę kredytu; 3) cel, na który kredyt został udzielony; 4) zasady i termin spłaty kredytu; 4a) w przypadku umowy o kredyt denominowany lub indeksowany do waluty innej niż waluta polska, szczegółowe zasady określania sposobów i terminów ustalania kursu wymiany walut, na podstawie którego w szczególności wyliczana jest kwota kredytu, jego transz i rat kapitałowo-odsetkowych oraz zasad przeliczania na walutę wypłaty albo spłaty kredytu; 5) wysokość oprocentowania kredytu i warunki jego zmiany; 6) sposób zabezpieczenia spłaty kredytu; 7) zakres uprawnień banku związanych z kontrolą wykorzystania i spłaty kredytu; 8) terminy i sposób postawienia do dyspozycji kredytobiorcy środków pieniężnych; 9) wysokość prowizji, jeżeli umowa ją przewiduje; 10) warunki dokonywania zmian i rozwiązania umowy.

W ocenie sądu, przedmiotowa umowa kredytowa nie uchybia powyżej przytoczonym postanowieniom art. 69 ust. 1 i 2 ustawy Prawo bankowe.

Powyższe nie mogło więc przynieść postulowanego przez stronę pozwaną skutku w postaci stwierdzenia nieważności powyższych zapisów umowy kredytowej na podstawie art. 58 § 1 k.c.. Przepis ten stanowi, że czynność prawna sprzeczna z ustawą albo mająca na celu obejście ustawy jest nieważna, chyba że właściwy przepis przewiduje inny skutek, w szczególności ten, iż na miejsce nieważnych postanowień czynności prawnej wchodzi odpowiednie przepisy ustawy.

W okolicznościach sprawy niniejszej nie znajdzie też zastosowania art. 385¹ k.c.. Zgodnie z § 1 tego przepisu postanowienia umowy zawieranej z konsumentem niezgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. Jak natomiast stanowi § 2 jeżeli postanowienie umowy zgodnie z § 1 nie wiąże konsumenta, strony są związane umową w pozostałym zakresie.

Sąd Okręgowy nie podzielił też stanowiska pozwanych, w którym kwestionowali oni wysokość dochodzonej kwoty. Została ona potwierdzona wyciągiem z ksiąg banku z 18 marca 2019 roku oraz zestawieniem należności i spłat kredytu pozwanych za okres od 15 września 2014 roku do 21 stycznia 2019 roku (k. 24-31v). Sąd uznał je za miarodajne do

poczynienia ustaleń faktycznych w sprawie, gdyż strona pozwana stosownie do ciążącego na niej ciężaru dowodu (art. 6 k.c.) nie przedstawiła dowodów, które pozwalałyby na odmienne ustalenia w sprawie.

Stosownie do art. 471 k.c. dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

Jak to już wyżej wskazano, wypowiedzenie umowy kredytowej z 12 września 2014 roku było skuteczne.

Brak było również podstaw do rozłożenia należności na raty zgodnie z art. 320 k.p.c., stanowiącym, że w szczególnie uzasadnionych wypadkach sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie, a w sprawach o wydanie nieruchomości lub o opróżnienie pomieszczenia - wyznaczyć odpowiedni termin do spełnienia tego świadczenia. Pozwani nie stawili się na termin rozprawy i nie przedstawili swojej sytuacji osobistej, a zatem nie wykazali zaistnienia przesłanek zastosowania art. 320 k.p.c..

K. dłużników może być zobowiązanych w ten sposób, że wierzyciel może żądać całości lub części świadczenia od wszystkich dłużników łącznie, od kilku z nich lub od każdego z osobna, a zaspokojenie wierzyciela przez któregośkolwiek z dłużników zwalnia pozostałych (solidarność dłużników). Aż do zupełnego zaspokojenia wierzyciela wszyscy dłużnicy solidarni pozostają zobowiązani (art. 366 § 1 i § 2 k.c.).

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy zasądził solidarnie od pozwanych A. S. i B. S. na rzecz powoda kwotę 123.221,11 zł, jak w pkt I. wyroku, w oparciu o art. 471 k.c..

Odsetki umowne zasądzono, zgodnie z żądaniem pozwu, na podstawie art. 359 k.c. w brzmieniu obowiązującym na dzień zawarcia umowy kredytowej (to jest 15 września 2014 roku).

Odsetki ustawowe za opóźnienie zasądzono zgodnie z żądaniem pozwu, w oparciu o art. 481 k.c..

O kosztach orzeczono z uwagi na wynik sprawy na podstawie art. 98 k.p.c.. Powodowi należał się zwrot opłaty od pozwu w kwocie 6162 zł, kwoty 17 zł tytułem zwrotu opłaty skarbowej od pełnomocnictwa oraz 5400 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (wyliczony w oparciu o § 2 pkt 6 rozporządzenia z dnia 22 października 2015 r. Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r. poz. 1804 ze zm.)).